

ГАЗЕТА
ВETERANІВ ВІЙНИ

З нами Правда, з нами Справедливість, з нами Чесність і Честь

Третій ТОСТ

2024 рік • ГРУДЕНЬ • № 23-24 (767—768)

НАЙНАДІЙНІШИЙ ГАРАНТ НАШОЇ БЕЗПЕКИ

Виступ Президента з нагоди Дня Збройних Сил України

**ПАНОВЕ ГЕНЕРАЛИ, ОФІЦЕРИ, СЕРЖАНТИ,
СТАРШИНИ, СОЛДАТИ, МАТРОСИ!
ДОРОГІ ЗАХИСНИКИ Й ЗАХИСНИЦІ УКРАЇНИ!**

ПОВАГА. ПОДЯКА. ПОШАНА.
Ось що відчуває наш народ, коли мова йде саме про вас. Коли наші люди чують про вас, бачать вас, бачать, як ви знищуєте ворога, його ракети, його дрони, його бази, його нахабність. Бачать, як ви бороните Україну.

Повага. Подяка. Пошана. І мурахи по шкірі.

Коли кажемо: «Слава Україні!» та відповідаємо: «Героям Слава!»

Бо знаємо, про кого це. Знаємо, хто є наші герої – справжні, хоробрі, гідні. Ті, про кого наші найкращі слова. Ті, у кого 6 грудня свято. Бо це ваш день – День Збройних Сил України. День українського воїна.

Скільки сили в цих двох словах: «український воїн». Скільки в них відваги, емоцій, скільки вдячності. Вдячності саме тобі, український воїне! Скільки в тобі справжності.

І не гучних слів, а людяності. Правди. Щирості тих, хто став на захист України. І 10 років тому. І 24 лютого. Хто був народжений воїном і хто ним став.

Дуже різні люди. Українці та українки різного віку, різних професій, із різних регіонів. Усі, хто жив своє життя. Але повернули його на 180 градусів. Мали іншу професію, але не заважали жити під чужим прапором. Хтось сказав: «Я не можу інакше». Хтось сказав: «Хто, якщо не я?» А хтось нічого не сказав. Просто поглянув на своїх дітей. Обійняв їх міцно, поцілував, вийшов із дому й став на захист країни.

І в ту мить у нас іще не було ні «хаймарсів», ні «петріотів», ні F-16, не було багато чого, але були ви. Українські воїни. Ті, хто обрали Україну. Обрали захищати своє. Рідне. Рідне місто, село, рідну вулицю, хату, свою родину. І ви це робите 1000 днів. Узавши до рук зброю. Долю нашої країни. І тримаєте її міцно та стійко понад 1000 днів. Коли важко, коли дуже гаряче і коли нестерпно холодно, і вдень, і вночі, а ви тримаєте фронт, тримаєте свободу, тримаєтеся самі й завдяки вам всі

(Закінчення на 2-й стор.)

**ШАНОВНІ ГРОМАДЯНИ УКРАЇНИ!
ШАНОВНІ БОЙОВІ ПОБРАТИМИ!**

ЗГАДАЙМО: зустрівши 2022 рік, усі ми бажали один одному миру і спокою, щастя в родині і розквіту в державі. На жаль, вже три роки залишаються невиконаними наші побажання і мрії. Велику біду принесли нашому народу божевільні рішення кремлівського керівництва і підступні, агресивні, жорстокі, терористичні дії його слухняних і залежних виконавців при мовчазній згоді і деякій підтримці невільного російського суспільства. Наша рідна Україна, наша чарівна квітуча держава стала полігоном для випробувань нових методів ведення війни, стратегії і тактики, новітніх видів озброєння з реальним знищенням сотень тисяч людських життів, військових і цивільних, жінок і дітей, варварським руйнуванням всього, що було створено працею минулих поколінь.

Але ворог прорахувався. Усі ми об'єдналися в боротьбі за незалежність і територіальну цілісність Батьківщини. Мужність, незламність і вірність Вітчизні продемонстрували ветерани війни і військової служби, серед яких помітна участь ветеранів Афганської війни. Вони швидко знайшли своє гідне місце у військовому і цивільному суспільстві країни, яка воює, в Збройних Силах, у формуваннях територіальної оборони, у лавах добровольців-волонтерів.

Українська Спілка ветеранів Афганістану в цих складних умовах зберігає єдність, керованість, взаєморозуміння і взаємопідтримку, спромоглася мобілізувати всі можливості для боротьби з агресором.

Зустрічаючи 2025 рік, ми всі найперше згадуємо тих, хто на передовій, в окопах, на артилерійських позиціях, на бойовому чергуванні, в повітрі боронить і визволяє нашу рідну землю. Третій тост – за тих, хто вже ніколи не повернеться додому і назавжди залишиться в нашій пам'яті. А головний тост у новорічну ніч – це тост за Перемогу. За нашу Перемогу!

**Сергій ЧЕРВОНОПИСЬКИЙ,
голова УСВА.**

Наша історія

АФГАН. ПОЧАТОК

45 РОКІВ ТОМУ, 25 грудня 1979 року відбулося введення радянських військ на територію Демократичної Республіки Афганістан. Цей день нашої історії згадують учасники тих подій.

Читайте на 3-й стор.

Кабінет Міністрів України

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

Про схвалення Стратегії ветеранської політики на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024–2027 роках

1. Схвалити Стратегію ветеранської політики на період до 2030 року (далі – Стратегія), що додається.

2. Затвердити операційний план заходів з реалізації у 2024–2027 роках Стратегії ветеранської політики на період до 2030 року (далі – операційний план), що додається.

3. Міністерствам, іншим центральним органам виконавчої влади, місцевим органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування (за згодою), відповідальним за виконання операційного плану, подавати щороку до 1 березня Міністерству у справах ветеранів інформацію про хід реалізації Стратегії.

4. Міністерству у справах ветеранів:
подати до 30 грудня 2027 р. Кабінетові Міністрів України проект операційного плану заходів з реалізації у 2028–2030 роках Стратегії ветеранської політики на період до 2030 року;

подавати щороку до 1 квітня Кабінетові Міністрів України звіт про стан реалізації Стратегії та виконання операційного плану.

**Прем'єр-міністр України
Д. ШМИГАЛЬ.**

Київ, 29 листопада 2024 р. № 1209-р.
Інд. 80.

Держбюджет-2025

ВИДАТКИ НА ВETERANСЬКУ ПОЛІТИКУ

ЗОКРЕМА, на заходи з підтримки і допомоги ветеранам війни, членам їхніх сімей та членам родин загиблих закладено 2,19 млрд грн. 300 млн грн – на розвиток і підтримку ветеранського підприємництва, зокрема, через фінансові програми Українського ветеранського фонду Мінвeterанів.

Також встановлюються субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам:

– на забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни і демобілізованих осіб – на рівні 2,93 млрд грн;

– на реалізацію публічного інвестиційного проекту із виплати грошової компенсації за отримання жилих приміщень для осіб з інвалідністю внаслідок війни першої-другої групи, які потре-

Президент Володимир Зеленський підписав Закон України «Про Державний бюджет України на 2025 рік». Видатки на ветеранську політику встановлено на рівні 10,7 млрд грн.

бують поліпшення житлових умов, – 3,97 млрд грн;

– на реалізацію публічного інвестиційного проекту із розвитку ветеранських просторів – 450 млн грн.

Крім того, Міністерство у справах ветеранів України у координації з іншими державними органами реалізовуватиме спільні програми, що спрямовані на задоволення потреб ветеранів і ветеранок.

Також активно буде залучатися міжнародна технічна допомога як додаткове джерело для реалізації позабюджетних проектів у рамках ветеранської політики

«Ключові пріоритети державної ветеранської політики, кошти на

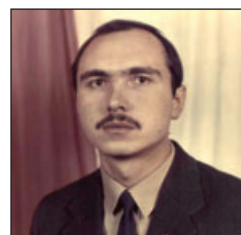
які закладено в бюджет Мінвeterанів на 2025 рік, це відновлення фізичного і ментального здоров'я, професійна адаптація та економічна незалежність ветеранів. Уперше в історії наступного року буде спільно з МОЗ і НСЗУ запроваджено додаткову оплату для сімейних лікарів за декларації, укладені з ветеранами. Це дозволить створити більш ефективну систему захисту здоров'я наших захисників і захисниць. Крім того, будуть реалізовані програми, спрямовані на підвищення економічної незалежності ветеранів», – наголосила міністр у справах ветеранів України Наталія Калмикова.

Дата

35 РОКІВ В «АФГАНСЬКОМУ» СТРОЮ

9 ГРУДНЯ 1989 року було створено Дніпропетровське міське об'єднання ветеранів Афганістану. Про перші кроки до його створення, про початок роботи згадує голова ДМОВА Юрій Виноградов, який очолює організацію всі 35 років її діяльності.

Читайте на 4-й стор.

ТРИВАЄ ПЕРЕДПЛАТА НА ПЕРІОДИЧНІ ВИДАВАННЯ НА 2025 РІК

АТ «Укрпошта» інформує, що триває передплата на медіа із доставкою з січня в усіх об'єктах поштового зв'язку.

Терміни проведення передплати на медіа:

– загальнодержавні – до 25 грудня 2024 року;

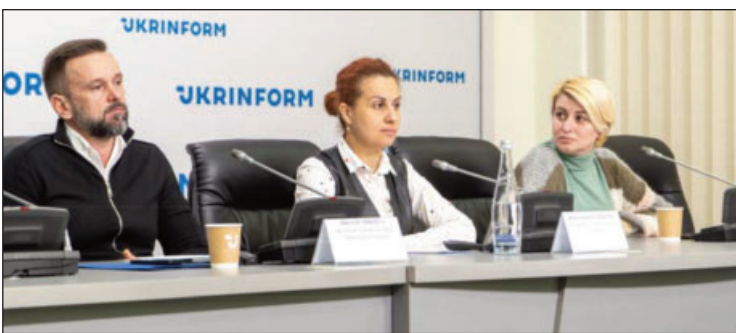
– місцеві – до 27 грудня 2024 року.

Газету Української Спілки ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів) «ТРЕТІЙ ТОСТ» можна передплатити у пунктах приймання передплати.

Вартість передплати на місяць – 36 грн (вартість з доставкою – 16 грн, приймання передплати – 20 грн), на три місяці – 68 грн, на шість – 116 грн, на рік – 212 грн.

Наш індекс – 30224.

Підтримуйте газету воїнів-інтернаціоналістів «Третій тост» своєчасною передплатою.

За житловими програмами Мінветеранів у 2024 році власне житло отримають майже 4,5 тисячі ветеранів та їхніх родин.

ВРУЧЕНО СЕРТИФІКАТИ НА ЖИТЛО

ПРО ЦЕ ПОВІДОМИЛА міністр у справах ветеранів України Наталія Калмикова під час спільного брифінгу із заступником керівника Офісу Президента України Віктором Микитою на тему «Житло ветеранам як один з кроків реалізації політики Героїв»: механізми, особливості, перспективи».

«У ці дні по всій країні, в кожному регіоні, в ОВА вручають сертифікати на придбання житла для ветеранів. Ця програма діяла у 2020, 2021, 2023 та діє у поточному році. Але ще жодного року вона не була настільки масштабна та ефективна. Якщо порівнювати із початковим роком реалізації програми, то маємо ріст у 8 разів. Так, у 2020 році житло отримали 550 сімей, а у 2024 році – 4433 родини. Якщо порівнювати із минулим роком, то маємо ріст майже вдвічі», – розповіла очільниця Мінветеранів.

«Ветеранська політика завжди на порядку денному у Президента Володимира Зеленського. Це також є одним з головних завдань, в тому числі й для голів обласних військових адміністрацій. І тут дуже важливою є співпраця Мінветеранів з ОВА для реалізації житлових програм на місцях», – наголосив заступник керівника Офісу Президента України Віктор Микита.

Міністр наголосила, що Президент України Володимир Зеленський чітко розставив пріоритети у внутрішньому Плані стійкості. А політика Героїв є чи не найбільш відповідальним пунктом із морального погляду.

«Ветерани й ветеранки – це люди із особливим досвідом. Наше завдання – максимально ефективно запровадити політику Героїв і зробити все можливе і неможливе для того, щоб потреби ветеранів були реалізовані. Саме для цього урядом було прийнято

Стратегію ветеранської політики на період до 2030 року, саме для цього на виконання завдань, поставлених Президентом, спільними зусиллями всіх гілок влади ми реалізуємо державні програми, направлені на підвищення добробуту ветеранів», – зазначила Наталія Калмикова.

Хто з ветеранів отримує грошову компенсацію у цьому році:

- особи з інвалідністю першої-другої групи з числа учасників бойових дій та члени сімей загиблих захисників України;

- ветерани – внутрішньо переміщені особи;

- особи з інвалідністю першої-другої групи з числа учасників бойових дій на території інших держав і члени сімей загиблих таких ветеранів війни.

Всього ж за період реалізації житлових програм Мінветеранів грошову компенсацію виплачено 8260 особам – це 17,572 млрд грн. Тобто 54% сімей ветеранів від загальної кількості тих, хто брав участь у цій програмі, отримали можливість придбати собі житло в цьому році. 2024 року на ці потреби було виділено рекордні 10,116 млрд грн.

«Хочу зазначити, що це стало можливим завдяки додатковим рішенням уряду. Так, у жовтні Кабмін виділив додатково 241,6 млн грн, а в листопаді – понад 4,1 млрд грн для виплати грошової компенсації. Я вітаю всіх ветеранів й ветеранок, хто найближчими днями заїде у свої домівки. Хочу наголосити, що у наступному році реалізація житлових програм Мінветеранів продовжується. Зараз ми розробляємо додаткові механізми для забезпечення житлових потреб ветеранів у рамках реалізації політики Героїв», – наголосила Наталія Калмикова.

ПРАЦЮЮТЬ ДЛЯ ДОПОМОГИ ВЕТЕРАНАМ

Український ветеранський фонд Мінветеранів звітував про результати роботи за 2024 рік.

ОСНОВНИМИ напрямками діяльності стали розвиток ветеранського бізнесу, працевлаштування, освітні програми, психологічна та юридична допомога, реабілітація через фізичну активність, проведення інформаційних кампаній, аналітичні дослідження потреб ветеранів та участь у благодійних заходах.

«Коли ми започатковували фонд, я й подумати не могла, скільки напрямів роботи почне охоплювати ця структура. Щиро вдячна команді, особливо людям, які у фонді з перших днів. Ці люди працюють в ім'я ідеї, вдячності та щасливого майбутнього для ветеранів і ветеранок України», – зазначила міністр у справах ветеранів і перша очільниця Українського ветеранського фонду Наталія Калмикова.

Підсумки роботи фонду за рік:

- 163 ветеранські бізнеси отримали гранти на розвиток власної справи;
- 358 ветеранів і членів їхніх сімей отримали відшкодування до 20 тисяч гривень на придбання товарів для ведення бізнесу за програмою мікрофінансування;
- профінансовано 16 проєктів громадських організацій, спрямованих на реінтеграцію ветеранів і ветеранок;
- опрацьовано 14000 звернень на Гарячу лінію кризової підтримки;
- надано понад 2000 юридичних консультацій;
- кваліфікованими психологами фонду проведено 107 груп підтримки;
- розроблено путівник «Шлях ветерана», 44 тисячі примірників якого поширено серед ТЦК і СП по всій Україні;
- випуск відеороликів соціальної реклами, зокрема ролик «Шлях ветерана» отримав нагороду Best of Contest Київського міжнародного фестивалю реклами, а відеоролик «Це саме той ветеран» лише у соціальних мережах УВФ подивились понад 1 мільйон разів. Загалом на всіх платформах охоплення сягало понад 25 млн.

Крім цього, проведено низку суспільно важливих заходів: Благодійний Віденський бал за участю ветеранів і ветеранок, благодійний товариський матч з баскетболу «Клуб зірок», де команди складались з ветеранів і зірок шоубізнесу, та Всеукраїнський фестиваль ветеранської культури «Коло ветеранів».

НАЙНАДІЙНІШИЙ ГАРАНТ НАШОЇ БЕЗПЕКИ

(Закінчення.
Початок на 1-й стор.)

тримаються, тримається Україна. Саме завдяки тобі, український воїне!

І всі ці дні сьогодні закарбовані у ваших очах. У цих очах українського воїна можна прочитати й побачити все. Очі, які бачили війну, бачили смерть, зло, які роз'їдав дим, але в яких не згасає життя, не згасає полум'я, яке підтримує вогнище надії всієї країни.

Ви робите все, аби в очах наших дітей не було відчаю, страху, безнадії.

І щодня у нас сльози гордості за вас – за наших воїнів. І щодня – сльози болю, коли ми втрачаємо когось із вас. Рідних, близьких, знайомих або незнайомих, але точно для всіх людей – не чужих. Рідних. Для всієї України.

Коли кожен із нас чує «український воїн», він згадує про когось зі своїх. У кожного перед очима постає реальна людина. У кожного є реальний приклад. Реальний герой. Свій воїн. Це батько, чоловік, або брат, дідусь, мама, сестра, донька. Друг, сусід, товариш, колега по роботі чи просто знайомий. Той, кого ми знаємо. Той, ким ми пишаємось, ким захоплюємось. Кому пишемо «як ти?» і радіємо, що повідомлення прочитане. Той, кому стараємося допомогти усім-усім, чим можемо. Закрити збір чи просто надіслати малюнок, як роблять це наші діточки. І той, кого з нами, на жаль, вже немає, але його номер неможливо видалити з телефонної книги. Бо його ім'я неможливо викреслити з нашої пам'яті.

Понад 1000 днів битви за державу. Понад 700 тисяч ворожих втрат. Для нас вони безіменні, безчесні, для нас і для історії вони не заслуговують нічого, крім ганьби та презирства. Але всі ми кричимо в душі у хвилини мовчання за нашими полеглими. І коли наші люди стають на коліно, проводжаючи в останній шлях когось зі своїх героїв, Бог бачить це з неба. І стає на наш бік.

Бог бачить, скільки сьогодні синьо-жовтих прапорів на могилах. Скільки героїв, хто пішов на

щиті, пішов на небеса, захищаючи земні, людські речі. Свій дім, свою маму, свою дитину, а разом – свою Україну. Яка понад усе. І пам'ять про вас – понад усе. Бо кожен – герой. Кожен – велика людина. Кожного й кожну я прошу вшанувати зараз хвилиною мовчання.

Дякую.

ШАНОВНІ НАШІ ВОЇНИ!

ПОВАГА. ПОДЯКА. ПОШАНА. Від усього українського народу. Кожному з вас. Кожному, хто кров'ю, сльозами й вогнем пише нову історію незалежної України. Пише всюди. І в Харкові, і в Сумах, і в Запоріжжі, і на Херсонщині нашої, на таких важких напрямках, як Курахівський, Покровський, Куп'янський.

На всіх найгарячіших ділянках України, де б'ється Україна. Де б'ється ви. Наші Сухопутні війська, наші Повітряні й Морські сили, наша артилерія, розвідка наша, наші десантники, ССО, тероборона, Сили безпілотних систем, усі – всі ви, наші воїни. Разом – ви сила. Разом – ви Збройні Сили України. Хтось робить важливе і робить неможливе. Береже нашу свободу, береже український дух, який після війни берегтимуть і нестинуть усі покоління українців. З різних куточків нашої держави. Різного віку та професій. Всі. І

український вчитель, український школяр, усі наші люди, усі наші українці, у яких завжди буде наша держава. Яка має вистояти. Бо вистояти має український воїн.

Усі, хто сьогодні в бою. Хто відновлюється після поранення. Хто повернувся з полону й ті, кого ми обов'язково повернемо. І ті, кого ми ніколи не забудемо.

ДОРОГИЙ НАРОДЕ! УКРАЇНЦІ Й УКРАЇНКИ!

У НАШІЙ ІСТОРІЇ є дві дати, що стоять поруч у календарі й пов'язані одна з одною. Це 5 грудня і 6 грудня. Дві дати, які мають різний присмак. Дві різні мудрості, засвоєні українським народом за цей час.

Вчора було 30 років із дня підписання Будапештського меморандуму. Сьогодні ми точно розуміємо, що справжнім, найпершим, найдієвішим, найнадійнішим гарантом нашої безпеки є Збройні Сили України.

Ми дякуємо вам за це! Хай сміливих смерть обходить. Хай все у вас буде 4.5.0. Хай буде ваша звитяга, хай буде ваша слава та спільна українська перемога.

Зі святом вас, воїни! Слава Збройним Силам України!

Слава Україні!

6 грудня 2024 року.

СТОЯТЬ НА ЗАХИСТІ ВІТЧИЗНИ

Президент України привітав військовослужбовців ракетних військ і артилерії та Сухопутних військ Збройних Сил України

ШАНОВНІ ВОЇНИ-АРТИЛЕРИСТИ!

ВІТАЮ ВАС із Днем ракетних військ і артилерії – професійним святом воїнів, які своєю влучністю здатні безповоротно руйнувати бойовий потенціал російських окупантів та змінювати ситуацію на полі бою саме так, як потрібно для України.

Хорообрість і професіоналізмом ви неодноразово доводили, що там, де уміло виконують завдання українські артилеристи, більш стійкою є оборона та активні дії всіх інших наших підрозділів.

Від імені Українського народу дякую особовому складу ракетних військ і артилерії – кожному солдату, сержанту й офіцеру – за майстерність, яку ви демон-

струєте, захищаючи нашу державу, і за всі досягнуті бойові результати. Ворог відчуває силу українських ракет і гармат.

І завжди пам'ятатимемо всіх наших воїнів, які віддали своє життя в боях заради України.

Упевнений, що українські артилеристи й надалі надійно стоятимуть на захисті рідної землі. Обов'язково реалізуємо завдання нашої держави.

Слава українським воїнам-артилеристам!

Слава Україні!

4 грудня 2024 року.

ШАНОВНІ ВОЇНИ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК!

ВІТАЮ ВАС із професійним святом – Днем Сухопутних військ Збройних Сил України.

На плечах воїнів-сухопутників – нашої української піхоти – лежить основний тягар цієї війни. Наші воїни захищають Україну від російських штурмів, під ворожим вогнем, обстрілами і бомбардуваннями стійко тримають рубежі на найскладніших напрямках.

І сьогодні у день свого свята загартовані важкими, кровопролитними боями військовослужбовці цього особливого виду Збройних Сил України хоробро боронять рідну землю та продовжують впевнено нищити російських загарбників на усіх ділянках фронту.

Від імені особовому складу Сухопутних військ за самовіддане виконання військового обов'язку, відвагу, героїзм та визначний внесок у загальну справу оборони нашої держави.

Завжди пам'ятатимемо всіх наших воїнів, які віддали своє життя в боях заради України.

Упевнений, що військовослужбовці Сухопутних військ Збройних Сил України й надалі надійно стоятимуть на захисті нашої незалежності та життів українців.

Бажаю вам незмінної сили, військової вдачі та нових результатів у боях з російським агресором.

Слава Сухопутним військам Збройних Сил України! Слава Україні!

Володимир ЗЕЛЕНСЬКИЙ.

12 грудня 2024 року.

АФГАН. ПОЧАТОК

25 грудня 1979 року радянські війська перетнули кордон з Афганістаном. Почалася війна, яка лезом пройшла долею багатьох людей по обидва боки кордону. Але того дня, звичайно ж, ніхто не думав про те, що буде далі: скільки років протягнеться наша присутність там, скільки пацанів не повернеться через річку і чим взагалі обернеться для країни операція з введення військ у сусідню державу.

ТОДІ СОЛДАТИ та офіцери виконували наказ. Кожен із них по-своєму побачив цей день. Потім у них буде багато днів у гірсько-піщаній країні. Але саме цей закарбувався в їхній пам'яті на все життя.

Сергій Васильович Червоніський, 1979 року командир розвідроту 103-ї Вітебської дивізії ВДВ:

— У складі 103-ї Вітебської повітряно-десантної дивізії ми прибули до Афганістану 25 грудня 79-го року. Перед цим нас підняли через тривогу в Білорусії. Ми летіли через Таш-

жита. Уявіть картину, коли в мене семеро механіків-водіїв, два прапорщики і взвод солдатів, які щойно склали присягу. В армії їх називають безглуздими новобранцями. Мало того, машини потрібно було на руках викинути за смугу руліжа і дати можливість літаку через вісім хвилин «піти». Весь екіпаж, а в «Антеї» екіпаж дванадцять осіб — і командири навіть тягали ящики, виштовхували бойові машини. Але вклялися рівно у вісім хвилин. Потім уже треба було двигуни прогріти та починати рухатися.

кент, Енгельс і потім вже безпосередньо до Кабулу. Тобто такий довгий шлях. Висадилися посадковим способом.

Я був командиром групи на Ан-22. Це літак військово-транспортної авіації, в нього завантажуються техніка, а всі разом — екіпаж літака та десант — називається корабельна група. Спершу не знали, куди ми летимо. Летіли на схід. У Ташкенті почали прикидати. А на той час жорстка ситуація була в Ірані. Думали, можливо, в Іран. Тобто про Афганістан ніхто навіть не підозрював.

Наші командири знали — ті, хто перед цим літали на рекогносцировку. Але ми не знали. Тому коли вже безпосередньо пішли на Кабул з Енгельса, просто в повітрі нам було чітко розказано, куди ми летимо. Там, де не могли цю інформацію комусь злити.

Я вам так скажу, це не моя думка, це визнано у всьому світі, що десантування нашої дивізії вважається класичним.

Ми висадилися ідеальним чином. Єдине, що один літак військово-транспортної авіації ми втратили — він зачепився за гори. А так викид пройшов організовано індивідуально. Тобто максимально чітко було опрацьовано і десантниками і екіпажами військово-транспортної авіації. Один такий момент: уявіть собі аеродром, літаки... Один приземляється, відразу другий злітає. Тобто ось таку карусель було організовано. І висаджувалась дивізія. Літаки йшли керованими доріжками, зупинялися. І нам давали по 7-8 хвилин повністю розвантажити літак.

І ось прикиньте: в «Антеї» сім броньованих машин на низькому кліренсі. Їх треба було ручками підняти, тому що двигун не можна запустити — він остигнув. Адже летіли на одинадцять тисяч. Двигуни просто замерзли. Тому треба було ручками підняти механікам-водіям. Крім цього, між броньованими — ящики з боеприпасами, з продовольством та інше. Це треба було розванта-

час завмирили. В цей час вистрибували десантники, вивантажували свою техніку, літаки без затримки йшли на зліт і вирушали із зони аеродрому. Причому все це бачили не тільки ми, а й іноземці, котрі перебували в цей час у кабульському аеропорту, життя якого не припинялося, і в перерві між цим військовим навантаженням сідали рейсові літаки.

Навіть так вийшло, що до мого друга Валентина Герасименка та Толі Новикова цього дня пропустили сім'ї з Радянського Союзу. У Новикова дружина прилетіла із маленькою донькою. Зазвичай візити сімей або дружин заборонялися з метою безпеки, а тут у найнебезпечніший час пропускають сім'ї. Це було або з метою маскування, або черговим головотятством.

Коли ми прибули до штабу нашої п'ятіркою, це було досить пізно ввечері, вже темрява була. Ми бачили, як вибухнув один наш транспортний літак. Ми тоді не знали, що це за вибух такий був. А виявляється, це літак, який віз десантників, зіткнувся з горою і всі десантники та весь екіпаж загинули. Це було в ніч із 25 на 26 грудня.

Коли ми прибули до кабінету радника головному, тоді ці функції виконував генерал Орлов, він поставив нам завдання: «Ви бойова група і завдання ваше полягає в тому, щоб блокувати авіаучилище і не допустити виступи курсантів та офіцерів училища проти радянських військ та проти чинного режиму».

Виник бунт у Баграмі та, до речі, була спроба бунту там, де ми були, де цей штаб був. Було обстріляно бойову десантну машину і загинув десантник. Безпек було чимало. І ніхто не знав, як поведеться армійське середовище афганське. І тому радники у різних ланках управління отримали приблизно однакове завдання: блокувати керівництво та командування в тих підрозділах, в яких вони перебували.

Ми прибули нашою п'ятіркою до начальника училища, роз'яснили йому ситуацію, а самі сіли так, що вони не могли вийти з кабінету. Але нам вдалося, як кажуть, силою переконання і силою того, що ці люди вже знали нас уже протягом тривалого часу, а ми знали їх, утримати ситуацію. І вони фактично підкорилися нашим вимогам.

Усі перебували на місці. Ми взяли під свій контроль кімнати зброї. Курсантів розсадили по аудиторіях кількох великих і там також поставили наших людей, які не дозволяли використовувати цих курсантів для протидії. Справа в тому, що за мобілізаційним планом 50 курсантів цього училища мають бути підняті по тривозі, озброєні автоматами Калашнікова та відправлені для відображення небезпеки до штабу ВПС і ППО.

Ми зі своїм завданням упералися. Тримали під контролем все керівництво і весь особовий склад училища протягом двох діб.

ВІДЗНАЧИЛИ ВОЛОНТЕРІВ

5 грудня у Тернополі відбулися урочисті заходи з нагоди Міжнародного дня волонтерів. Начальник Тернопільської обласної військової адміністрації В'ячеслав Негода та перший заступник голови обласної ради Володимир Болещук привітали волонтерів та відзначили їх потужну роль у забезпеченні всім необхідним Збройних Сил України.

КЕРІВНИЦТВО області відзначило активну роль у волонтерському русі волонтерського центру «Патріот» Тернопільської обласної Спілки ветеранів Афганістану, зазначивши, що ветерани «афганці» з 2014 року постійно надають допомогу ЗСУ та іншим військовим формуванням Сил Оборони продуктами харчування, військовим спорядженням, автомобілями та запчастинами, дронами та всім необхідним, чого потребують наші військові. (Про нові добрі справи ветеранів-волонтерів читайте на 5-й стор.)

Під час урочистих заходів члени волонтерського центру «Патріот» Тернопільської обласної Спілки ветеранів Афганістану Любомир Язловецький та Любомир Кузів були нагороджені цінними подарунками та відзнаками обласної ради «За значний особистий внесок у підтримку і розвиток волонтерського руху Тернопільщини та України».

Разом — до Перемоги!

Василь КОГУТ, перший заступник голови Тернопільської обласної організації УСВА.

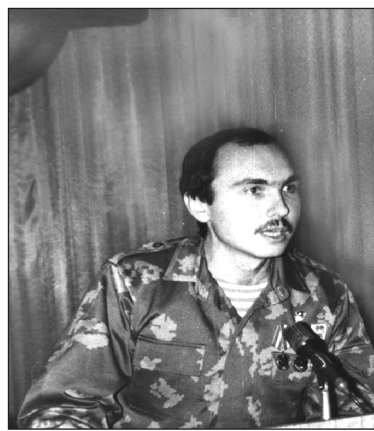
12 ПОСЛУГ У «ДІІ»

Кабінет Міністрів України ухвалив постанову, яка спрощує отримання державної підтримки для захисників і захисниць України. Після запуску сервісу діючі військовослужбовці, ветерани, члени їхніх сімей, родини загиблих воїнів зможуть отримати 12 різних послуг через єдину заяву на порталі «Дія».

«ПРОДОВЖУЄМО створювати зручні механізми підтримки для тих, хто захищав і захищає нас на фронті. Цей крок — прорив у житті ветеранів, членів їхніх сімей та родин полеглих захисників і захисниць України. Завдяки спільній роботі Мінцифри, Мінветеранів, Міноборони, МОЗ, Мінсоцполітики в одному місці зібрано все, що потребують наші воїни та їхні рідні. Не потрібно ходити по різних установах та заповнювати купи паперів. Достатньо кілька хвилин на заповнення заяви у «Дії» — і ви заощаджуєте години свого часу. Дякую уряду та нашим партнерам за підтримку в реалізації ветеранської політики», — наголосила міністр у справах ветеранів України Наталія Калмикова.

Про які послуги йдеться?

- Статус особи з інвалідністю внаслідок війни.
 - Одноразова грошова допомога при інвалідності — фінансова компенсація за шкоду здоров'ю, отриману під час виконання бойових завдань.
 - Пенсія по інвалідності — щомісячна виплата для забезпечення гідного життя військовослужбовців, які втратили працездатність під час служби.
 - Дострокова пенсія за віком — можливість отримати пенсію раніше встановленого терміну через особливості служби та стан здоров'я.
 - Допоміжні засоби реабілітації — забезпечення технічними засобами або компенсація витрат на їх придбання для відновлення та полегшення життя.
 - Статус члена сім'ї загиблого захисника чи захисниці.
 - Одноразова грошова допомога — фінансова підтримка сім'ям загиблих військовослужбовців.
 - Пенсія в разі втрати годувальника — регулярні виплати сім'ям загиблих захисників і захисниць.
 - Соціальні послуги — комплексна підтримка членів сімей військовослужбовців і ветеранів.
 - Пільги з оплати комунальних послуг — додаткові знижки на житлово-комунальні послуги, опалення, газ, придбання твердого палива.
- Отримати зазначені послуги можна буде на Єдиному порталі державних послуг «Дія», подавши електронну заяву.
- Комплексна послуга буде реалізована Мінцифрою спільно з Міністерством у справах ветеранів України, Міністерством оборони та Міністерством соціальної політики за підтримки Програми розвитку ООН в Україні та уряду Швеції.

35 РОКІВ В «АФГАНСЬКОМУ» СТРОЮ

35 РОКІВ ТОМУ БУЛО СТВОРЕНО ДНІПРОПЕТРОВСЬКЕ МІСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ ВЕТЕРАНІВ АФГАНІСТАНУ

Організації ветеранів Афганістану створювали у Дніпропетровську (з 2016 року – місто Дніпро) з початку повернення радянських солдатів з Демократичної Республіки Афганістан з першої половини 1980-х років. Це був перший етап створення громадських ветеранських організацій у мікрорайонах за місцем проживання, на підприємствах, у вищих навчальних закладах, а згодом і в районах міста.

Багаточисленними і найбільш дієздатними організаціями в 1983 – 1986 роках були Ради воїнів-інтернаціоналістів вищих навчальних закладів: гірничого інституту (більше 150 осіб), транспортно-інституту (понад 80), сільгоспінституту (понад 70), будівельного інституту, держуніверситету, військово-спортивного клубу «Кристал» (20 воїнів-«афганців» і понад 200 курсантів-підлітків), а також у підприємствах міста («Південмаш», металургійний завод ім. Петровського, шинний завод, радіозавод, металургійний завод ім. Карла Лібкнехта, Дніпровський машинобудівний завод та багатьох інших).

Усі організації трималися на ентузіазмі молодих ветеранів-«афганців», які працювали на громадських засадах, і в більшості випадків базувалися на комітетах комсомолу або профспілках.

У вересні-листопаді 1989 року за ініціативи найактивнішої частини «афганців» розпочалася підготовка до першого Дніпропетровського міського збору воїнів-інтернаціоналістів. Була необхідна у єдності та консолідації діяльності всіх ветеранських організацій міста. Використовувався досвід клубів, рад та організацій, створених після повернення воїнів з Афганістану на рідну землю.

У цей час при міському комсомолу формально діяла Рада воїнів-інтернаціоналістів, до якої входили керівники найбільш дієздатних організацій молодих ветеранів. Було розроблено проект Статуту організації та інші документи для проведення міського збору воїнів-інтернаціоналістів.

Нагадаємо, що формування ініціативної групи (активу) майбутньої міської організації (воїнів запасу, воїнів-інтернаціоналістів) з числа студентів-«афганців» і робітничої молоді-«афганців», які працювали на підприємствах міста, паралельно йшло з ідеєю спорудження і самим спорудженням пам'ятника загиблим в Афганістані воїнам.

Слід зазначити, що партійні, радянські та профспілкові органи не заперечували проти створення міської організації воїнів-«афганців», але поклали цей «тягар» на плечі міському комсомолу. Стало несподіванкою, що багато ветеранів Великої Вітчизняної війни були проти. Їм особливо не подобалося слово «ветеран» у назві майбутньої міської організації. Пропонували зробити просто секцію у міській Раді ветеранів чи в міській організації ДТСААФ під назвою «воїни запасу» або «воїни-інтернаціоналісти».

9 грудня 1989 року відбувся 1-й міський збір воїнів-інтернаціоналістів, членів сімей загиблих в Афганістані воїнів за участю

представників усіх клубів, рад та організацій воїнів-«афганців» міста. Створення міської організації активно підтримували працівники міському комсомолу. У роботі збору брали участь керівники виконкому міської Ради народних депутатів, партпрацівники та представники військових формувань.

На зборі було ухвалено рішення створити Міське об'єднання ветеранів Афганістану м. Дніпропетровська. Учасники збору обрали Раду об'єднання у кількості 17 осіб, куди увійшли представники всіх організацій воїнів-інтернаціоналістів, що діяли у місті, сімей загиблих в Афганістані воїнів. Відкритим голосуванням з альтернативних кандидатур було обрано голову Ради об'єднання – Юрія Виноградова. Він очолює організацію впродовж 35 років, багато разів поспіль переобирався на цю посаду на міських звітно-виборних конференціях.

«9 грудня у приміщенні Будинку офіцерів міста Дніпропетровська сталося народження перспективної у майбутньому міської організації. У залі на міському зборі воїнів-інтернаціоналістів і воїнів запасу зібралося понад 200 осіб...», – так тоді писали міські та обласні газети.

На перших засіданнях Ради об'єднання ветеранів Афганістану було розроблено перспективний план роботи, обрано виконавчий комітет. Установчими документами передбачено створення громадської організації з правами ведення самостійного балансу та господарської діяльності. З 1990 року міське об'єднання є юридичною особою і має офіційну назву: Дніпропетровське міське об'єднання ветеранів Афганістану (ДМОВА).

Подією великої важливості було ухвалення Радою Міністрів СРСР постанови від 6 червня 1990 року з питань діяльності Спілки ветеранів Афганістану СРСР, яка давала законну основу для створення та діяльності «афганських» організацій на місцях.

Цього ж 1990 року відбулася установча конференція організації ветеранів Афганістану України. Червень 1990 року започаткував створення Спілки воїнів-інтернаціоналістів України (СВІУ), на сьогодні це – УСВА. Представники Дніпропетровського міського об'єднання ветеранів Афганістану

брали найактивнішу участь у роботі установчої конференції. Представники Дніпропетровська увійшли до складу Правління СВІУ. У вересні 1990 року Статут Спілки було затверджено Радою Міністрів України.

Дніпропетровське міське об'єднання ветеранів Афганістану з перших днів створення і донині є однією з найбільших і дієздатних організацій громадського руху ветеранів Афганістану у складі Дніпропетровського обласного об'єднання ветеранів Афганістану та Української Спілки ветеранів Афганістану.

9 грудня 2024 року в актовій залі адміністрації Соборного району міста відбулось ювілейне зібрання активу міської організації з нагоди 35-ї річниці з дня створення Дніпропетровського міського об'єднання ветеранів Афганістану. На зібрання прибули активісти з усіх восьми районних відокремлених підрозділів ДМОВА, а також представники первинних організацій ДМОВА. Прибули почесні гості: Андрій Кульбач – перший заступник голови Дніпропетровської обласної державної адміністрації, учасник бойових дій; Едуард Підлубний – заступник міського голови, директор департаменту соціальної політики міської ради, учасник бойових дій; Олександр Рябека – голова Ради Всеукраїнської організації «Афганці Чорнобиля», учасник бойових дій, учасник ліквідації аварії на Чорнобильській атомній електростанції; Віктор Волошин – голова Дніпропетровського об'єднання УСВА, член Правління УСВА.

У своїх виступах гості привітали ювілярів з днем створення організації, побажали активності, здоров'я і довголіття як організації, так і її членам, а також вручили найактивнішим членам ДМОВА різноманітні заохочувальні відзнаки і цінні подарунки.

Після урочистого зібрання його учасники прибули на Січеславську Набережну Дніпра до пам'ятника воїнам, які загинули в Афганістані, і вшанували їх пам'ять покладанням квітів і хвилиною мовчання.

Юрій ВІНОГРАДОВ,
голова Дніпропетровського міського об'єднання ветеранів Афганістану УСВА.

Фото 1989 і 2024 років із особистих архівів членів ДМОВА.

РОБОТА НЕ ПРИПИНЯЄТЬСЯ

Підбито підсумки роботи Чернігівського обласного відділення УСВА (воїнів-інтернаціоналістів) за 2024 рік.

ГОЛОВНИМИ напрямками роботи обласної організації були:

- допомога Збройним Силам України, Силам Оборони України в захисті країни;
- волонтерська діяльність і співпраця з військовими підрозділами прикордонних територій області;
- соціальна, матеріальна й правова підтримка членів організації, сімей загиблих побратимів і сьогоднішніх захисників України;
- увічнення пам'яті загиблих побратимів і захисників України, патріотичні заходи;
- збереження згуртованості та єдності рядів ветеранських організацій, передача досвіду роботи.

Продовження війни на території України викликало необхідність зміцнення підтримки наших Сил Оборони та участі в бойових діях ветеранів Афганської війни. У 2023 році в ЗСУ та інших військових формуваннях воювали учасники бойових дій в Афганістані та діти ветеранів. Бойовий досвід і авторитет ветеранів став для військово-службовців прикладом мужності та досвіду.

Станом на грудень 2024 року в Силах Оборони України проходять службу 36 учасників бойових дій в Афганістані та 46 синів і дочок бойових побратимів.

На жаль, в цій війні наша організація зазнала втрати серед ветеранів-«афганців», дітей наших бойових побратимів. Починаючи з 2014 року, героїчно загинули Герой України наш земляк Олег Міхнюк, в 2017 році – кавалер ордена «За мужність» Віктор Маслов.

З початку повномасштабної агресії росії проти України героїчно загинули Микола Бабін, Володимир Корнійчук, Анатолій Короткий, Олег Лебедев, Анатолій Бібик, Володимир Драб. Померли від хвороб і поранень Сергій Шаповалов, Михайло Чулінда, Олександр Ворона. Діти наших побратимів Максим Шульга, Олександр Васильєв, Денис Костирко, Станіслав Романенко, Олексій Куцаренко, Олександр Лукаш.

Увічнення пам'яті загиблих військовослужбовців, побратимів по службі в Афганістані залишається головним напрямом в роботі територіальних організацій Чернігівського обласного відділення УСВА. У співпраці з місцевими органами влади продовжено роботу з недопущення забуття чи приниження пам'яті про загиблих побратимів. З нагоди 10-ї річниці з дня загибелі заступника голови УСВА Олега Міхнюка в серпні відбулися заходи з вшанування пам'яті нашого земляка.

У музеї Чернігівської міської організації УСВА відкрито експозицію «Герої не вмирають», де розміщено фотографії та опис життєвого шляху загиблих воїнів. Активно проводиться робота в районних і територіальних організаціях УСВА зі збереження пам'ятників, меморіальних дошок, куточків пам'яті в музеях. Проведено ремонт і благо-

устрій біля пам'ятників у громадах Козельця, Коропа, Сновська, Мени, Понорниці, Новгород-Сіверська, Бобровиці, Прилук.

Члени організації стали ініціаторами створення в територіальних громадах «Алеї Слави», «Алеї пам'яті», «Алеї Героїв», де в фотографіях увічнені загиблі Герої.

Спортивні заходи серед учнівської молоді стали традиційними в Чернігівській, Менській, Борзнянській та Носівській організаціях.

Цього року 24 наші побратими повернулися з фронту після поранення та звільнилися за віком. По необхідності було надано допомогу в реабілітації та лікуванні в установах охорони здоров'я. Але, на жаль, дівочої житла учасникам бойових дій в Афганістані, інвалідам

мало, наш досвід не використовують в практичній роботі.

У Чернігівській області проживає майже 41 тисяча осіб, які мають статус учасника бойових дій. Є кілька програм підтримки ветеранів. У структурі обласної військової адміністрації створено відділ з питань ветеранської політики. Відбулося кілька зустрічей в обласній військовій адміністрації. Сподіваємося на плідну подальшу співпрацю.

Підтримка ЗСУ, волонтерська робота сьогодні проводиться практично кожною організацією. Продукти харчування, засоби гігієни, вода, ліки, дрони, обігрівачі, військове спорядження – все це було направлено до війська. В прикордонних районах постійно надається допомога військовим підрозділам й координується співпраця.

Не залишаються без підтримки та допомоги сім'ї загиблих в Афганістані побратимів. Відповідно до рішення сесії обласної Ради діє «Програма соціальної підтримки Захисників і Захисниць України, членів їхніх сімей та осіб, які постраждали від військової агресії російської федерації на території Чернігівської області, на 2024–2026 роки». Щомісяця батьки загиблих отримують по 500 гривень як компенсацію за житлово-комунальні послуги. У Чернігові – ще додатково по 500 гривень згідно з міською Програмою підтримки сімей загиблих, у Прилуках – фінансову компенсацію за споживання скрапленого газу.

За поданням територіальних організацій УСВА органами влади надається фінансова та матеріальна допомога батькам і вдовам загиблих побратимів. В окремих організаціях батьки закріплені за членами організації та отримують гуманітарну допомогу продуктами харчування, дровами та скрапленним газом.

Особлива увага – прикордонним районам, де постійні обстріли. Голова обласного Комітету сімей загиблих військовослужбовців Лариса Олександрівна Кожар тримає постійний зв'язок з кожною сім'єю. Дні народження, лікування, фінансова підтримка – все це під її контролем, стало сенсом життя, незважаючи на вік.

У відповідності до розпорядження Кабінету Міністрів України в 2024 році були перераховані кошти для закупівлі житла учасникам бойових дій в Афганістані, інвалідам

війни в сумі 4787,27 тис. грн для Чернігівської області. Кошти були розподілені між Чернігівською, Прилуцькою міськими радами та перераховані на закупівлю житла ветеранам згідно з чергою.

Кілька років на Чернігівщині діє програма підтримки обласних організацій ветеранів війни, чорнобильських, організацій людей з інвалідністю. На жаль, цього року обласну програму «Соціальне партнерство на 2024–2025 роки» було призупинено.

Продовжено співпрацю з обласною Організацією ветеранів України. Проведено низку спільних заходів. Голови територіальних організацій УСВА співпрацюють на місцях з Організацією ветеранів України та входять до її керівних органів. Підготовлено спільне звернення до обласної військової адміністрації стосовно пільгових перевезень як в межах області, так в Чернігові, усунення порушень законів України.

Постійну підтримку обласній організації надають народний депутат України Олег Семінський та помічник народного депутата України Людмила Скоробагатко. Вони постійно присутні на всіх заходах організації, надають матеріальну та фінансову допомогу.

Проведено організаційну роботу серед членів організації щодо передплати газети «Третій тост» на 2025 рік.

Станіслав ВІХРОВ,
перший заступник голови
Чернігівського обласного
відділення УСВА.

ЗВІТУВАЛИ ПРО ЗРОБЛЕНЕ

7 грудня відбулася IX звітно-виборна конференція Рівненської обласної організації УСВА (воїнів-інтернаціоналістів). На конференцію прибула переважна більшість делегатів з районних організацій Рівненщини.

УЧАСНИКИ заслухали звіт голови РОО УСВА С. Зінич, який розповів про роботу, що велася в звітному періоді в Рівненській області, про участь делегатів РОО УСВА в акції протесту біля Офісу Президента України в 2019–

2021 роках, про допомогу побратимам Чернігівської та Херсонської областей після деокупації, проведення спортивних змагань, які організовувала РОО УСВА.

Більш як вдвічі збільшено матеріальну допомогу сім'ям загиблих

в Афганістані Рівненською обласною та Рівненською міською радами. РМО УСВА домоглася виділення коштів на санаторно-курортне лікування осіб з інвалідністю – членів організації.

Делегати ознайомилися зі звітом ревізійної комісії (В. Сульжик). Учасники конференції обговорили спроби Інституту національної пам'яті подати афганські події в негативному світлі і запропонували звернутися до органів державної влади, гаранта Конституції провести широке обговорення цієї теми за участю представників Української Спілки ветеранів Афганістану.

Постановою звітно-виборної конференції РОО УСВА роботу голови і правління визнано задовільною. Звіт ревізійної комісії затвердили. Головою РОО УСВА вдруге обрано С. Зінич, головою ревізійної комісії – В. Сульжик.

Тетяна ХОРОШИЛОВА,
секретар конференції.

ЩЕ ОДНА «ПТАШКА» ДЛЯ ФРОНТУ

Нині, коли йде війна, майже всі допомагають нашим захисникам чим можуть. У селі Городище жінки-ентузіастки, об'єднавшись, у вільний час плетуть маскувальні сітки, збирають кошти, щоб придбати той крам, який найбільше потребують наші захисники.

ПРИЄМНО СЬОГОДНІ НАМ, ветеранам-«афганцям», що не втратили авторитету і поваги до себе, а найбільше – довіри. Днями представниця Городищенської громади Катерина Шадюк передала у Шепетівську спілку ветеранів Афганістану дрон, гроші на який збирали всім селом для передачі в один із спецпідрозділів ЗСУ.

До речі, це вже п'ята «пташка», яка полетить з ініціативи Катерини Станіславівни в потрібному напрямку. Шепетівська СВА щиро дякує їй і всім, хто підтримує цю ініціативу.

Володимир ПИПІЧ,
член Шепетівської СВА, учасник бойових дій в Афганістані.

ДОПОМАГАЄМО – ПЕРЕМАГАЄМО!

Волонтерським центром «Патріот» Тернопільської обласної організації УСВА за підтримки громадської організації «МОЯ 7Я» та благодійного фонду «Ангели добра» відправлено два гуманітарні конвої з допомогою українській армії на Донецький та Запорізький напрямки бойових дій.

ДОПРАВИЛИ на передову спальні мішки, речі для утеплення бліндажів, окопні свічки, теплі шкарпетки, ковдри та теплі покривала, продукти харчування, засоби особистої гігієни, військову форму, автомобілі, дрони та все необхідне за запитом військових.

Ми не забуваємо про своїх побратимів, які в цей час боронять Україну, тому частину дорожнього вантажу було направлено в один з підрозділів 65-ї окремої механізованої бригади, де командир батальйону тернопільський «афганець» майор Тарас Михальчук «Іспанець» – легенда Запорізького напрямку бойових дій.

Слід відзначити ветерана-«афганця» Любомира Язловецького, який, незважаючи на те, що є інвалідом війни другої групи і має тяжке захворювання, організував у селі Сороцьке збір продуктів харчування для української армії. Понад три тонни продуктів (свіжі овочі, цукор, мед, гречку, домашні заквартки

та тушковані м'ясні консерви) збрали для наших воїнів. У селі вже стало доброю традицією допомагати військовим, адже всі розуміють, що Перемогу можна здобути тільки спільними зусиллями фронту і тилу.

Щира подяка за надану допомогу благодійному фонду «Ангели добра» і Любові Кузів, громадській організації «МОЯ 7Я» та Олександрі Лотовському, волонтерському штабу «Українська команда», жителям села Сороцьке Іванівської громади, Стефанії Павх та її родині, Людмилі Социнській, ветеранам-«афганцям» Сергію Лісовому, Любомиру Язловецькому, Івану Боднару, Василю Зелінському та всім небайдужим людям, хто робить свій посильний внесок в загальну Перемогу.

Разом – до Перемоги!

Василь КОГУТ,
перший заступник голови
Тернопільської обласної
організації УСВА.

ПРІОРИТЕТ – ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТЕЗУВАННЯ ВЕТЕРАНІВ

КОНГРЕС організувала Програма розвитку ООН (ПРООН) в Україні за фінансової підтримки уряду Нідерландів.

Серед учасників зустрічі – команда фахівців Міністерства соціальної політики та Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю. Йшлося про значущість асистивних технологій (АТ) у створенні інклюзивного суспільства, зокрема для людей з інвалідністю, які постраждали внаслідок війни в Україні.

Основну увагу на конгресі було зосереджено на можливостях асистивних технологій у покращанні мобільності, комунікації та доступу до ринку праці. Учасники ознайомилися з практичними інноваціями, які допомагають долати бар'єри й покращувати якість життя.

Під час заходу також представили інноваційні розробки – такі як системи управління поглядом, інструменти віртуальної реальності для реабілітації та сучасні пристрої комунікації, що на конкретних прикладах показують, як ці рішення змінюють доступність.

Тетяна Ломакіна, радниця-уповноважена Президента України з питань безбар'єрного середовища, наголосила на важливості асистивних технологій у підтримці людей з інвалідністю: «Асистивні технології – це рятівне коло, особливо в нинішніх умовах. Вони дають людям змогу долати труднощі, повертати незалежність та активно брати участь у відновленні своїх життів і громад. TECH4Life робить важливий внесок в наше спільне бачення безбар'єрної України, де кожен має можливість реалізувати свій потенціал».

Христофорос Політіс, заступник Постійного представника ПРООН в Україні, говорив про значущість конгресу для зусиль України щодо відновлення: «Цей конгрес є платформою для інно-

У Львові відбувся Міжнародний конгрес TECH4Life, що об'єднав понад 200 учасників, серед яких провідні експерти та 15 компаній, представників громадських організацій і професійних спільнот для демонстрації інноваційних асистивних технологій, які змінюють життя.

вацій, співпраці та обміну ідеями. За допомогою асистивних технологій ми прагнемо підтримати зусилля з відновлення та закласти основу для більш інклюзивної України. Долаючи бар'єри й просуваючи доступність, ми надаємо можливість окремим людям, громадам і представникам приватного сектору відновлювати життя українців, робити важливий внесок у відновлення суспільства та краще майбутнє для всіх».

Радниця міністра соціальної політики Олена Кульчицька акцентувала на тому, що асистивні технології – важливий напрям у політиці міністерства під час війни.

«Без сумніву, першим пріоритетом є забезпечення протезування поранених ветеранів. Але інші категорії осіб – також у постійному фокусі уваги. За рахунок коштів державного бюджету минулого року особи з інвалідністю отримали понад 300 тисяч

різних засобів реабілітації. Ми, звичайно, розуміємо, що перелік ДЗРів, якими забезпечує держава, сьогодні не покриває всіх потреб людей з різними порушеннями для забезпечення безбар'єрного доступу до всіх видів діяльності. Але ми постійно працюємо над удосконаленням державної програми. Ще один критично важливий момент полягає в тому, що недостатньо видати людині засіб реабілітації, потрібно навчити користуватися ним. Бо навіть найдорожчий протез чи гаджет буде непотрібним, якщо людина не навчена ним користуватися», – зазначила Олена Кульчицька.

Також вона акцентувала на тому, що дуже важливим напрямом є навчання фахівців з соціальної роботи, реабілітації та протезування, щоб вони могли надавати якісні послуги, які включають підбір і навчання користувачів засобами реабілітації.

Генеральний директор Фонду

соціального захисту осіб з інвалідністю Віталій Музиченко поінформував про поточні показники реалізації державної програми забезпечення допоміжними засобами реабілітації.

«Асистивні технології – це не лише про пристрої, а про реальні можливості для людей повернутися до повноцінного життя. Протезування ветеранів залишається нашим пріоритетом, але ми не забуваємо і про цивільних. Наразі за державною програмою щодо забезпечення допоміжними засобами реабілітації держава забезпечує дуже широкий перелік виробів, що мають забезпечити швидко та ефективно реабілітацію осіб з інвалідністю. У середньому одна людина отримує чотири різних засоби реабілітації. І тут дуже важливо, щоб при роботі з пацієнтом було забезпечено якісну оцінку потреб кожної людини, враховуючи її індивідуальні потреби. У фокусі нашої роботи – якість, доступність і прозорість забезпечення засобами, а також партнерство з розробниками і фахівцями, щоб відповідати реальним потребам кожного громадянина», – зауважив Віталій Музиченко.

У 2024 році впроваджено низку вдосконалень у державну програму забезпечення допоміжними засобами реабілітації, що включають не лише фінансування, а й процедури отримання та обслуговування. Незважаючи на складність економічної ситуації в країні, в держбюджеті на наступний 2025 рік передбачається збільшення коштів на забезпечення допоміжними засобами реабілітації. Це дозволить забезпечити належну реалізацію програми для якісної реабілітації громадян.

TECH4Life став важливим майданчиком для співпраці між державними і приватними партнерами, включно з розробниками асистивних технологій,

фахівцями з реабілітації та представниками уряду. Учасники зустрічі наголосили на важливості забезпечення широкого доступу до асистивних технологій, їхньої доступності та відповідності потребам кожної людини.

Виставка та інтерактивні сесії продемонстрували, як ці технології підтримують повсякденне життя, адаптацію робочого середовища та соціальну інтеграцію, а також пропонують практичні інструменти для їхнього застосування у різних сферах життя.

Зусилля України з відновлення показують зростання потреби в інклюзивних рішеннях, оскільки кількість людей з інвалідністю збільшується через травми, спричинені війною. Учасники конгресу наголосили на важливості сприяння партнерствам між секторами, щоб мати ефективні рішення для цих викликів.

Насичена програма заходу включала тематичні сесії, присвячені забезпеченню АТ, майстер-класи для практичного ознайомлення з технологіями, а також виставку найсучасніших рішень. Учасники дискутували про адаптацію робочого середовища, інновації у сфері реабілітації та інструменти для покращання повсякденного життя, акцентуючи увагу на співпраці та обміні знаннями.

TECH4Life – це не просто демонстрація технологічних досягнень, а важливий крок на шляху України до безбар'єрного суспільства. У час, коли війна значно збільшила кількість людей з інвалідністю, цей конгрес є водночас свідченням стійкості й закликком до дій задля інклюзивного відновлення. Завдяки сприянню партнерствам і розвитку інновацій цей захід закладає основу для сталого майбутнього, в якому асистивні технології є доступними й ефективними для всіх, хто їх потребує.

Кабінет Міністрів України погодив запропоновані Мінветеранів зміни до Закону «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів».

УРЯД ПРОПОНУЄ ВІДТЕРМІНУВАТИ ОБОВ'ЯЗКОВЕ ОФОРМЛЕННЯ АВТОЦИВІЛКИ ДЛЯ УБД

ПЕРЕДБАЧЕНО звільнити учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни та постраждалих учасників Революції Гідності на період дії воєнного стану від обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників авто й впродовж одного року після його припинення (скасування) не сплачувати страхові платежі за внутрішніми договорами страхування.

Зараз учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни, які особисто керують належними їм авто, звільняються від обов'язкової автоцивілки. Проте після вступу в дію норм нового Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників транспортних засобів» вже з 1 січня 2025 року оформлювати автоцивілку доведеться б.

«Держава має забезпечити соціальну підтримку та захист для тих, хто захищав і продовжує захищати нашу свободу й незалежність. Тому ми пропонуємо відтермінувати на період військового стану та ще рік після його скасування обов'язкове оформлення страхових платежів для учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни та постраждалих учасників Революції Гідності», – зазначила міністр у справах ветеранів України Наталія Калмикова.

Далі проект закону буде переданий на розгляд та ухвалення Верховній Раді України.

ЩО ЗМІНІТЬСЯ У 2025 РОЦІ

Нещодавно в Закон України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» було внесено зміни, які стосуються й учасників бойових дій. Ці зміни застосовуватимуться вже з 1 січня 2025 року. Що саме зміниться для автомобілістів з УБД?

ЗГІДНО ЗІ СТАТТЕЮ 13 учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни, які особисто керують належними їм транспортними засобами, звільняються від обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності на території України. Тобто оформлювати нічого не потрібно. Мають бути документи на машину та посвідчення УБД чи особи з інвалідністю внаслідок війни.

Але вже з 1 січня 2025 року оформлювати автоцивілку доведеться. Стаття 13 зазнала певних змін. І тепер в ній немає категорій громадян, які звільняються від обов'язкового страхування.

Натомість учасники бойових дій отримають знижку. Зокрема, для них «розмір страхової премії за внутрішнім договором страхування зменшується на 50 відсотків».

Але також є певні нюанси. Знижка надається щодо транспортного засобу, який має робочий об'єм двигуна до 2500 сантиметрів кубічних або потужність електродвигуна до 100 кіловат включно та належить учаснику бойових дій на праві власності, за умови керування таким транспортним засобом виключно страхувальником або особою, яка також належить до пільгових категорій, та використання транспортного засобу без мети надання платних послуг з перевезення пасажирів та/або вантажів.

Ще один важливий нюанс – у змінах до закону вказано, що зменшення розміру страхової премії може бути застосовано одночасно лише щодо одного транспортного засобу страхувальника.

Олександр МАРЧЕНКО, АрміяInform.

РОЗШИРЕНИЙ ПАКЕТ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ

НА ЗУСТРІЧІ були присутні міністр у справах ветеранів України Наталія Калмикова, міністр охорони здоров'я України Віктор Ляшко, заступник міністра у справах ветеранів Руслана Величко-Трифонов, заступник міністра охорони здоров'я Олександр Порхун, голова НСЗУ Наталія Гусак, радник-уповноважений Президента України з питань реабілітації учасників бойових дій Вадим Свириденко, директорка проектів IREX Уляна Бах, військовий, засновник ГО «Принцип» Масі Найєм, голова координаційної ради благодійної організації «100% життя» Дмитро Шерембей, директорка ГО «Юридична Сотня» Юлія Морій, представники USAID Україна, керівниця Координаційного центру з психічного здоров'я при Кабінеті Міністрів України Оксана Збітнева, виконавча директорка БФ «Здорові рішення для відкритого суспільства» Вікторія Тимошевська.

Розширений пакет медичних послуг для ветеранів війни включає:

- індивідуальний план обстеження та лікування;
- скринінг хронічних захворювань;
- амбулаторну реабілітацію травм опорно-рухового апарату;
- розширену психологічну підтримку;
- підтримку в подоланні залежностей;
- консультації фахівців із супроводу.

Скористатися розширеним пакетом послуг зможуть ветерани війни (звільнені з військової служби учасники бойових дій та особи з інвалідністю внаслідок війни). Для цього необхідно укласти декларацію із сімейним лікарем закладу первинної медичної допомоги, який має договір з НСЗУ.

Міністерство у справах ветеранів України спільно з Міністерством охорони здоров'я України та Національною службою здоров'я України презентували новий пілотний проект щодо розширення доступу до медичних послуг для ветеранів війни.

За словами міністра у справах ветеранів України Наталії Калмикової, забезпечення належної медичної підтримки ветеранів є одним із головних завдань, над яким зараз спільно працюють Мінветеранів, МОЗ і НСЗУ.

«Створення умов для забезпечення належного захисту здоров'я ветеранів є одним із ключових пріоритетів нашої діяльності. На здоров'я під час бойових дій впливають фізичні перенавантаження, стрес, відсутність режиму, контузії, поранення та багато іншого, тож ми маємо забезпечити для ветеранів розширені додаткові умови при поверненні. Дякую керівництву Міністерства охорони здоров'я України та Національній службі здоров'я України за оперативну реакцію на нашу пропозицію та співпрацю», – сказала очільниця Мінветеранів.

Міністр охорони здоров'я України Віктор Ляшко наголосив: «Ветерани значно частіше стикаються з хронічними захворюваннями, ніж

цивільні. Умови служби, вплив токсичних речовин і тривалі фізичні навантаження призводять до широкого спектра проблем зі здоров'ям. І ми як держава маємо реагувати на потреби людей, які ризикували своїм життям і здоров'ям заради нашої свободи й незалежності. Тому МОЗ, НСЗУ та Мінветеранів розробили пілотний проект, який передбачає розширення переліку гарантованих державою, а отже безоплатних, медичних послуг для ветеранів на первинній ланці. Розширений обсяг послуг включатиме додаткові діагностику, лікування, реабілітацію та психологічну допомогу».

Новий пілотний проект також передбачає підсилення роботи з превенції захворювань серед ветеранів. Такий підхід сприятиме збереженню здоров'я ветеранів і підвищенню якості їхнього життя, що є одним із ключових завдань державної ветеранської політики та у сфері охорони здоров'я.

ЗА ДВЕРИМА протишокової польового стаблунку пролунав зойк кремезного чоловіка: «Ой!!! Болить!» Сліпо розкидані російські міні-пелюстки відірвали йому стопу, і тепер, через кілька годин від поранення, лікар фіксував частини ноги для подальших операцій. «Можеш кричати, можеш не кричати, але я все одно зроблю необхідне заради твого життя», – на крик спокійно відповідав хірург.

Пізніше, по дорозі до госпіталю, вже в реанімобілі, поранений на запитання про біль буде впевнено відповідати: «Чотири-п'ять» (за 10-бальною шкалою болю). А зараз йому ще боліло. Одночасно доливалася кров, бо ж він, лежачи на полі бою, вирішив «попустити» турнікет... Богу дякувати, медики встигли виправити цю «дурницю» та запобігти найгіршому сценарію розвитку подій. Проте геморагічний шок потребував великого об'єму «долівання» кровоносної системи.

Коли поранений був готовий до перевезення в госпіталь, на горизонті просиналося сонце. Спочатку воно, ймовірно, оглянуло місцину, де точаться бої і солдат дістає поранення, а зараз підморгнуло йому в той момент, коли ми заводили каталку в реанімобіль...

Сьогодні побратими, бойові медики, хірурги і травматологи, а також лікарі медичної евакуації зробили все можливе й залежне від них, щоб сонце усміхнулося пораненому бійцю. Далі, після лікування, реабілітації та протезування, все залежить від нього: посміхатися сонцю у відповідь, дякуючи Богу за день, чи озлоблюватися, агресуючи проти найближчих людей. Все в його руках. Все в його серці.

...Новий день, вірніше, ніч, і знову «лепесток», і знову травма кінцівки. Проте «правильний» турнікет зберіг більше здоров'я бійцю, якого швидко доправили в госпіталь. Здавалося, питання в маленькому понятті «трішечки»: не дотягнув, відпустив/попустив, а ціна – здоров'я і навіть життя. Воістину, нема дрібниць на війні.

...Осінні дні короткі, тому наші маршрути – в темний пору дощі. Подальшій від фронту дальнє світло чітко показує дефекти дороги, тому не летиш, а більше пригальмовуєш, адже в авто лежачий пацієнт. Кожна ямочка може його підкинути і спричинити біль або, не дай Бог, поновити кровотечу.

Ідемо в комфортному для пацієнтів режимі. Тому є час для вечірніх розмов з «легкими» пораненими, котрі сидять поруч з водієм. Про що розмови? Про домілку, сім'ю, дітей, батьків. А ще – про фізичну втому та біль, про бажання вижити, про важкість і складність евакуації з позиції. Про злість атак ворога, котрий своїми скидами та обстрілами не дає можливості і рухатися, а в тебе ще побратим на плечах.

ЗАПИСКИ З ПОТЯГУ

Говоримо про батьківські молитви, адже багато з наших пацієнтів народились, з їхніх слів, не тільки «в рубашках, а й у трусах». Бо в реальності самі не знають, як вижили і лишилися більш-менш цілими. Згадують свій досвід мобілізації, жартують про певні «перегиби» на місцях з цим процесом.

А потім знову кількахвилинна тиша, бо оскільки болять, бо контузії дають про себе знати. Зітхаємо та продовжуємо: як ходили по гриби, як краще ловити рибу, як дитину народили в перші дні війни, а потім пішов на фронт. Одним словом, розмови земляків. Бо тут хоча і можна за кілометрову шкалою розділити на ближчих і дальших (Луцьк, Рівне, Франківськ, Вилкове, Черкаси, Суми, Харків, Краматорськ, Закарпаття, Житомир, Рожище), але всі ЗЕМЛЯКИ, усі СВОЇ – РІДНІ.

...Тут, на роботі, живеш у ритмі слів пророка Давида: «Аз уснух і спях, востаю, яко Господь заступить мя». В будь-який момент ночі може задзвеніти телефон: «Виїжджайте!». Це означає, що в стаблункі поранені, котрих транспортувати можна лише в лежачому положенні під наглядом лікарів.

Традиційно довантажуюмо реанімобіль «легкими». Біля мене сідає посивілий худорлявий «старчик». Осколками йому посікло ноги і трішки обличчя. Лікарі вже обробили рани, тому наважимося по дорозі знайомитись. «Не дійшли до авто якихось 400 метрів: накрили скидами та мінометним обстрілом... Командир побіг нам назустріч, бо побачив, як нас поранило... Зрештою він зазнав найважче поранення, його і першим евакуювали, а ми вже другим заходимо. Богу дякувати, що пошарпані, але живі».

Ось така історія старенького чоловіка. Аж раптом питаю: «То скільки ж тобі, друже, років?».

Відповідь приголомшила: «У травні буде 45»... Біля мене сидів «старичок»... Війна та кілька місяців на позиції вкрали в нього добрий десяток років, вкрали в нього життя. Наскільки дисонує емоційний вигляд однолітків з «нуля» і з «тилу». Між ними ледве що не провалля. «Ніч скінчиться, то вже додому зателефоную, – каже мій одноліток-старичок. – Чотири місяці не чув рідних голосів».

Що на це скажеш? Тільки помовчиш. Бо біля тебе їде велет духу, людина, яка прожила десятки життів. Сиві старички невисокого зросту, на плечах яких стоїть цей бурхливий емоційно-інфантильний тил. Одуjuanня і здоров'я вам, брати.

...Окрім розмов з бійцями є ще можливість прислухатись до себе, до своїх почуттів і відчуттів. Цей досвід життя, як в лабораторних умовах, наочно показує те, на що й не звернув би увагу в розміреному цивільному житті. До прикладу: коли по дорозі до пораненого отримуєш десятки повідомлень про небезпеку авіабомбардувань КАБами на напрямках твоєї роботи, їхати чи зупинятись? Спішити до бійця чи очікувати команди? (Як ми поступали в цих ситуаціях, не скажу, це досвід нашого екіпажу).

Важливіше, що в тобі, вірніше, хто ти є в таких умовах.

...У ці темні осінні ночі зберігаєш максимальну зосередженість, адже багато поворотів та зигзагів дороги, багато вибоїв і дефектів дорожнього покриття. Час від часу позначає свій рух світлом пробліскових маяків, щоб інші учасники руху поступилися дорогою (до речі, медичним авто, як і медикам, тут поступаються скрізь і відразу, бо, як кажуть, колись і до тебе, може, доведеться спішити). В нашій роботі не маєш можливості бути завжди «емоційно включеним», бо швидко перегориш. Проте на цьому маршруті, перед подихом

смерті, перед цими терезами буття/небуття думки та емоції не можуть сховатись. Ось воно, життя: рух у темряві і ритмічний звук реанімаційної апаратури, який фіксує ритм серцебиття й допомагає киснем наповнювати легені...

Досить цікаво фіксувати думки, які рояться в голові, коли в твоїй машині продовжується боротьба за життя, коли на швидкості більше 100 км на год в дощову ніч у твоє авто намагається прорватися межа між життям і смертю. Ось тут бачиш важливе, тут міряєш дрібниці, тут смієшся над темами і тезами дискусій цивільного життя.

...Цікаво, що у багатьох, з ким спілкуєшся, рано чи пізно в розмові озвучується однакове питання: коли це все закінчиться? Класик психології Віктор Франкл, описуючи своє життя в німецьких концтаборах, теж визначив це питання як спільне для всіх. Коли це все закінчиться? Людина настільки уживається з часом, що їй життєво необхідно знати «коли закінчиться».

Пам'ятає дитяче істеричне: «Ти мені НІКОЛИ не купиш/не відпустиш/не даси». Проблема не у відсутності нової іграшки, проблема в страшному слові «ніколи».

Так от, Віктор Франкл звертає увагу на поняття «закінчення/кінець», вказуючи на його латинське значення: «фініш» – лат. finio, -ire – «обмежую, огорожую, закінчую», похідне від finis – «межа, рубіж, кінець; МЕТА». У латиня в одному терміні фактично два значення: КІНЕЦЬ і МЕТА. Тому людина, не знаючи про момент закінчення, починає автоматично забувати про МЕТУ.

Ось тому питання «коли закінчиться?» так болісно відгукується в душі, ніби питають «яка мета?». Адже війна поставила нам не виклик марафонних змагань: ось перевіряємо, чи витримає ви 1000 днів. Війна породила страшну ре-

альність людської злоби, з якою ворог натискає на спусковий гачок вогнепальної зброї.

Не в днях обліковується війна, а в результатах. Не «коли кінець», а яка мета! Страшно усім. Боляче усім. Тяжко усім. Але чи можна обговорювати дати, якщо не досягнута мета – зупинити ворога і гарантувати безпеку бодай наступним двом-трьом поколінням. Ми готові дітям у спадок лишити якісь пожитки і нову війну з імперською злобою?

Коли закінчиться? Коли досягнемо мети!!! Коли малолітній дочці скажемо: «Живи, радій, закохуйся, твори, народжуй – ракети більше не полетять». Коли малолітньому сину скажемо: «Живи, розвивайся, плануй, будуй – тебе не поженуть в нових бурятських штурмових загонах на чужій країні».

Ми сьогодні готові це сказати своїм дітям?..

Тому наш біль, наш піт, наш страх, наш розпач, наші втрати, наші відірвані ноги – це все складова не тільки нашого власного життя, а й ціна щасливих посмішок дітей і внуків.

...На очі знову потрапляють слова класика: «Я думаю, що всім розкажу про концтабори, щоб світ став кращим. Проте нікому не було цікаво слухати про цю катастрофу. Через багато років я зрозумів, що страждання в світі має сенс тільки тоді, коли змінюється до кращого ти сам».

...Знову 30 днів фронтового і прифронтового життя (загалом, це вже 140-й день фронтових доріг). Скільки емоцій, вражень, досвіду, ситуацій... Багато що лишаю для себе. Це моя злість, це мій розпач, це мої переживання і молитви. Воістину цінний досвід життя. Ми маємо розкіш замислитися над найважливішим: цінністю життя та смерті, величчю щастя та страждання. Зазвичай такі думки з'являються в глибокій старості, приправлені віковими болями. А ми в зрілості, фізичній активності, при наповненості почуттями і мріями маємо можливість оцінити життя зараз!

І ще. Не можу не поділитись. Будьте уважні в житті до всіх і всього, бо Ангели Охоронці бувають родом і з Червонограда. Дякую тобі, побратиме!

Дякую Богу за змогу бути корисним. Дякую сім'ї і родині за терпіння. Дякую Його Блаженству митрополиту Онуфрію за благословіння. Дякую ректору КДАіС архієп. Сильвестру за підтримку. Дякую прихожанам, кліру та ветеранському активу Воскресенського храму пам'яті загиблим та ветеранам Афганістану за любов.

Дякую медикам за дружбу. Честь і шана захисникам.

Сергій ЮЩИК, волонтер, настоятель Афганського храму, проректор Київської духовної академії і семінарії.

ПІДТРИМАЄМО НАШУ ГАЗЕТУ!

ЧИМАЛО ЧАСУ минуло відтоді, як почала виходити газета «Третій тост». З її сторінок ми могли взяти багато пізнавального для свого розвитку, ознайомитися з нормативно-правовими актами, дізнатися про невідомі сторінки Афганської війни, поділитися досвідом патріотичного виховання молоді та перейняти досвід інших ветеранських організацій.

Члени Шепетівської СВА завжди були і є лідерами в передплаті на «Третій тост». У нинішніх умовах життя нам ця газета вкрай необхідна для згуртованості, бо разом ми – сила. Шепетівська СВА завершила передплату на 2025 рік. Члени спілки передплатили 60 річних абонементів. ПІДТРИМАЄМО НАШУ ГАЗЕТУ!

СЛАВА УКРАЇНІ! СЛАВА ЗСУ! ГЕРОЯМ СЛАВА!

Володимир ПИПІЧ,
член Шепетівської СВА,
учасник бойових дій в Афганістані.

СОЦІАЛЬНА ПІДТРИМКА РОДИН

Кабінет Міністрів України ухвалив постанову, завдяки якій родини полонених ветеранів війни або зниклих безвісти матимуть можливість користуватися їхніми пільгами до моменту звільнення ветерана з полону або визнання його в судовому порядку безвісно відсутнім чи померлим.

ДОКУМЕНТОМ, який надає таке право, стане витяг із Єдиного державного реєстру ветеранів війни (ЄДРВВ). Отримати витяг можна у місцевому структурному підрозділі з питань ветеранської політики або у ЦНАП незалежно від задекларованого/зареєстрованого місця проживання (перебування).

Зокрема, пільгами зможе користуватись один із членів сім'ї ветерана, який з ним проживав: чоловік, дружина, непрацездатні батьки, діти до 18 років, неодру-

жені повнолітні діти з інвалідністю першої чи другої групи, а також інші особи, які перебували під опікою ветерана.

Справа в тому, що багато наших захисників і захисниць, які перебувають у ворожому полоні або зникли безвісти, вже мають пільги та гарантії, передбачені для них чинним законодавством. Проте в силу обставин не можуть ними користуватися, як і члени їхніх сімей, адже із потрапленням у полон чи зникненням безвісти припиняється надання пільг.

Відтак, за ініціатииви Мінветеранів внесено зміни до кількох нормативних актів, зокрема щодо порядку надання пільг ветеранам війни, забезпечення житлових субсидій, а також використання даних ЄДРВВ.

«Це рішення забезпечить соціальну підтримку родин наших воїнів, які потрапили у складні обставини через полон або зникнення. Держава продовжує виконувати свої зобов'язання перед захисниками і захисницями України, забезпечуючи їхні родини необхідною допомогою, навіть у найскладніших ситуаціях. Дякую уряду за підтримку у реалізації ветеранської політики», – наголосила міністр у справах ветеранів України Наталія Калмикова.

УТВОРЕНО КООРДИНАЦІЙНИЙ ШТАБ

з питань реалізації державної ветеранської політики

Кабінет Міністрів України прийняв постанову, що утворює Координаційний штаб з питань реалізації державної ветеранської політики.

ЦЕЙ ТИМЧАСОВО консультативно-дорадчий орган уряду покликаний забезпечити в умовах воєнного стану належну координацію дій міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, військових формувань під час реалізації державної ветеранської політики у відповідних сферах, з урахуванням пріоритетів і можливостей.

«Ветерани війни та їхні родини потребують належної підтримки та допомоги – психологічної реабілітації, медичної допомоги, навчання, перекваліфікації та працевлаштування. Утворення Координаційного штабу сприятиме співпраці між державними органами, допоможе в обміні досвідом, зкоординує дії. І що не менш важливо – посилить інформування суспільства про безцінний внесок ветеранів війни у захист незалежності і суверенітету України», – зазначила міністр

у справах ветеранів України Наталія Калмикова.

До складу Координаційного штабу з питань реалізації державної ветеранської політики увійдуть:

- міністр у справах ветеранів, співголова Координаційного штабу;
- міністр Кабінету Міністрів України, співголова Координаційного штабу;
- перший заступник (заступник) міністра соціальної політики;
- заступник міністра молоді та спорту;
- заступник міністра національної єдності України;
- заступник міністра цифрової трансформації;
- заступник міністра економіки;
- заступник міністра внутрішніх справ;
- заступник міністра закордонних справ;

- заступник міністра розвитку громад та територій;
- заступник міністра культури та стратегічних комунікацій;
- заступник міністра оборони;
- заступник міністра освіти і науки;
- заступник міністра охорони здоров'я;
- заступник міністра фінансів;
- заступник міністра юстиції;
- заступник міністра захисту довкілля та природних ресурсів;
- голова Українського інституту національної пам'яті;
- голова НАДС;
- перший заступник голови ДЕСС;
- заступник голови Держприкордонслужби;
- заступник голови ДСНС;
- заступник голови Національної поліції;
- заступник командувача Національної гвардії (за згодою);
- заступник начальника Генерального штабу Збройних Сил (за згодою);
- заступник голови Держкіно;
- заступник голови Держпродспоживслужби.

Нове видання

ВОГНЕННІ ДОРОГИ АФГАНУ

Про чужі краї, про їх жителів і місцеві звичаї, про гори та пустелі, про війну і дружбу, про ціну життя та біль втрат нова книга Володимира Півторака.

«ПРОПОНУЮ закупити для УСВА та інших ветеранських організацій, бібліотек, навчальних закладів, військових частин і госпіталів мій автобіографічний історичний пригодницький роман «Дорогами Афганістану». Сподіваюся що він сподобається різним категоріям читачів, – пише у листі до редакції полковник у відставці Володимир Півторак.

У вступі до роману автор намагався описати заслуги УСВА у вихованні сучасного покоління українських патріотів, а також провів паралелі між радянсько-афганською та російсько-українською війною.

У книзі 296 сторінок. Тверда обкладинка. Ілюстровано фотографіями з альбому автора. Видання інтерактивне з QR-посиланнями на відео.

НАГОРОДИ ВІД КОВЕЛЬСЬКИХ «АФГАНЦІВ»

У Ковелі відбулись змагання з настільного тенісу, які до Дня Збройних Сил України ініціювали Ковельська міськрайонна організація ветеранів Афганістану та Федерація настільного тенісу міста.

НА УРОЧИСТОМУ відкритті Голова організації Микола Савосюк та його заступник Анатолій Заскальний говорили про історію Збройних Сил України, навели приклади героїзму та мужності наших військових.

За багаторічну співпрацю з організацією ветеранів Афганістану Почесними грамотами відзначені виконавча обов'язків директора КЗ «КДЮСШ ім. Є. Кондратовича» Олена Кліма-

шевська та президент Федерації настільного тенісу м. Ковеля Ігор Бівініс.

Учасники турніру нагороджені медалями та грамотами, які для них підготували «афганці». А ще усі отримали багато позитивних емоцій від азартної гри.

Микола САВОСЮК,
голова Ковельської
міськрайонної організації
ветеранів Афганістану.

ЗАГАРТОВУЮТЬ ХАРАКТЕР І ВОЛЮ

У Самарівському районі Дніпропетровщини відбулося свято «Спортивне сузір'я Магдалинівської селищної територіальної громади 2024 року».

САМЕ ЗДОРОВІ духом і тілом люди складають опору суспільства, адже спорт дає не тільки фізичне та ментальне здоров'я, він загартовує характер і волю.

До відзнак були представлені шанувальники багатьох видів спорту, якими займаються в Магдалинівській селищній громаді, та спортивні клуби, які активно розвиваються й беруть участь в різноманітних змаганнях громади, області, на всеукраїнському та міжнародному рівнях.

Усі спортсмени та команди відзначені нагородами, адже саме нагороди відіграють вирішальну роль у спорті та спортивних заходах, слугуючи символом визнання та мотивації.

На святі були присутні почесні гості: керівник ПП «Мир» Антон Нор, керівник СФГ «Орлиця» Володимир Кріпак, керівник Дніпропетровської територіальної

організації Всеукраїнського фізкультурно-спортивного товариства «Колос» Микола Берест, голова Магдалинівської організації ветеранів Афганістану Олексій Гавріков. Вони отримали подяки за тривале стабільне партнерство в організації та проведенні змагань за участі спортсменів громади. Також слова вдячності нашим постійним меценатам: ТОВ «АГРО ОВЕН Ко» (Юрій Момот), ТОВ «ЕКО-ОВОЧІ» (Станіслав Гемай), СФГ «НОВА ВІПАТА» (Сергій Тарасенко).

Лунали музичні вітання від солістів Магдалинівського центру культури та дозвілля.

Бажаємо, щоб кожне ваше досягнення наближало вас до заповітної мрії. Високих вам результатів і красивих перемог!

Володимир ДРОБІТЬКО,
Магдалинівський
селищний голова.

Володимир ПІВТОРАК

Автобіографічний роман

АФГАНІСТАНУ

ДОРОГАМИ

ТТ

ТРЕТІЙ ТОСТ

Ідентифікатор медіа
R30-03455.

Газета заснована у липні 1991 року

ЗАСНОВНИК: УКРАЇНЬСЬКА СПІЛКА ВЕТЕРАНІВ
АФГАНІСТАНУ (ВОЇНІВ-ІНТЕРНАЦІОНАЛІСТІВ)

РЕДАКЦІЯ НЕ ЗАВЖДИ ПОДІЛЯЄ ПОЗИЦІЮ АВТОРІВ І НЕ МАЄ МОЖЛИВОСТІ ПОВЕРТАТИ РУКОПИСИ. ЛИСТУВАННЯ З ЧИТАЧАМИ – НА СТОРІНКАХ ГАЗЕТИ. ЗА ТОЧНІСТЬ І ДОСТОВІРНІСТЬ ВИКЛАДЕНИХ ФАКТІВ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ НЕСЕ АВТОР.

НАША АДРЕСА:

01054, М. КИЇВ, ВУЛ. ЯРОСЛАВІВ ВАЛ, 36Е.

ТЕЛ. 272-47-45, ФАКС 272-50-42.

E-MAIL: USVA2007@UKR.NET

САЙТ: WWW.USVA.ORG.UA

ГАЗЕТУ ВІДРУКОВАНО У ДРУКАРНІ

ФОП КЛЮЧУК С. М., МІСТО ЧЕРНІВЦІ,

ВУЛ. ЗАВОДСЬКА, 37.

Тираж 2000. Зам. 1321.

ІНДЕКС 30224.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

